

**DIGITALIZACIJA U NACIONALNOJ I
UNIVERZITETSKOJ BIBLIOTECI BOSNE I
HERCEGOVINE**

ANALIZA PRISTUPA I IZAZOVA OČUVANJA KULTURNOG NASLIJEĐA

MUAMERA SMAJIĆ, MA,
VODITELJICA SPECIJALNIH ZBIRKI

ANJA MASTILOVIĆ, MA, VODITELJICA ODJELJENJA PERIODIKE

Promoviranje digitalne infrastrukture u oblasti humanističkih nauka i umjetnosti
Rektorata Univerziteta u Sarajevu
6. 12. 2024.

SADRŽAJ

- Osnivanje i razvoj Specijalnih zbirki / struktura i sadržaj
- Zbirka stare periodike
- Posljedice ratnih dešavanja
- Izazovi digitalizacije
- Ključne inicijative

- Oprema
- Kriterij/Kontrola/Pohrana
- Digitalne kolekcije
- Pristup digitalnoj zbirci
- Internacionalne inicijative i saradnje
- Promocija
- Izazovi i mogućnosti
- Preporuke
- Zaključak

OSNIVANJE I RAZVOJ **SPECIJALNIH ZBIRKI**

Odjeljenje Specijalnih zbirkiosnovano je 1951.
godine

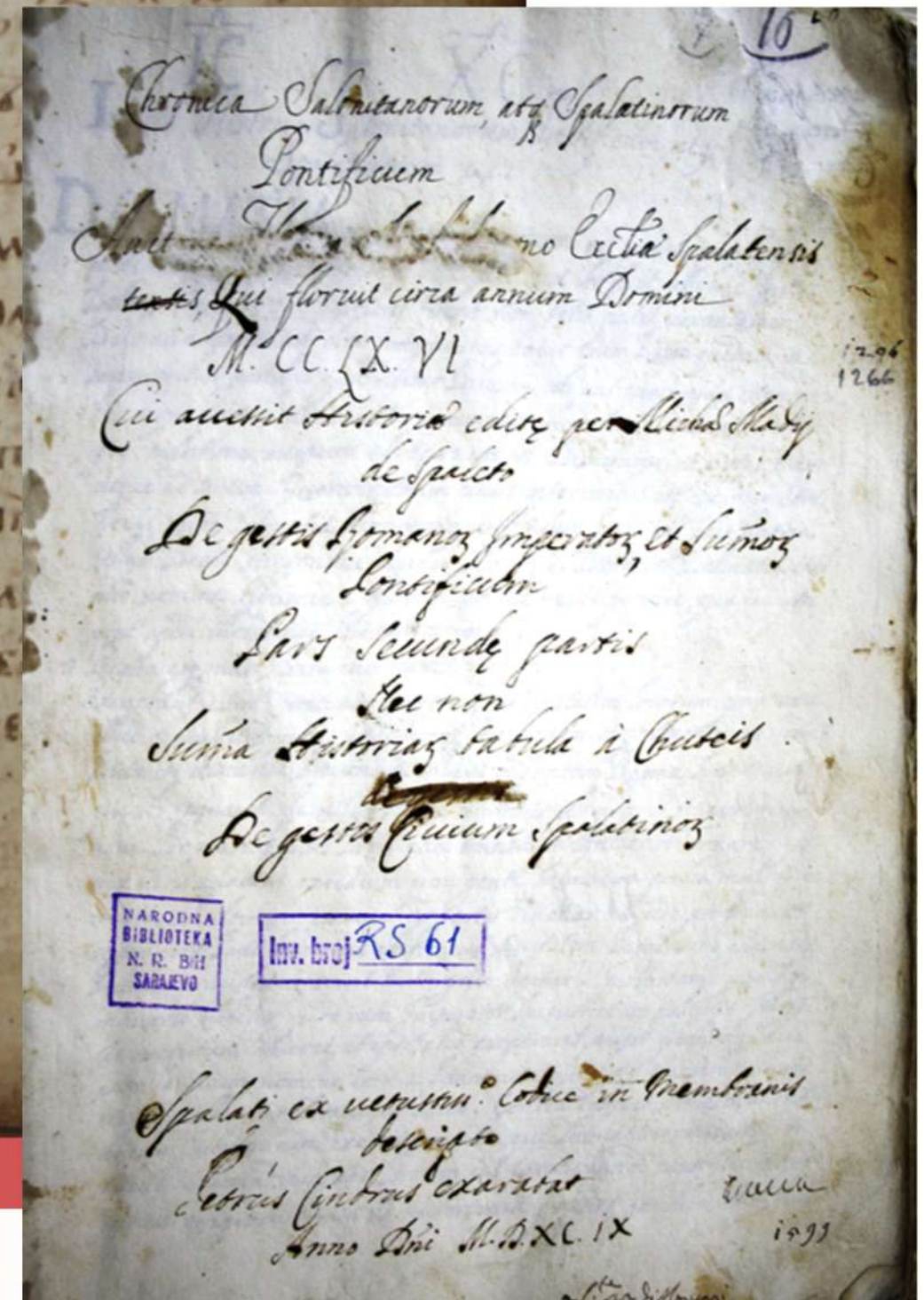
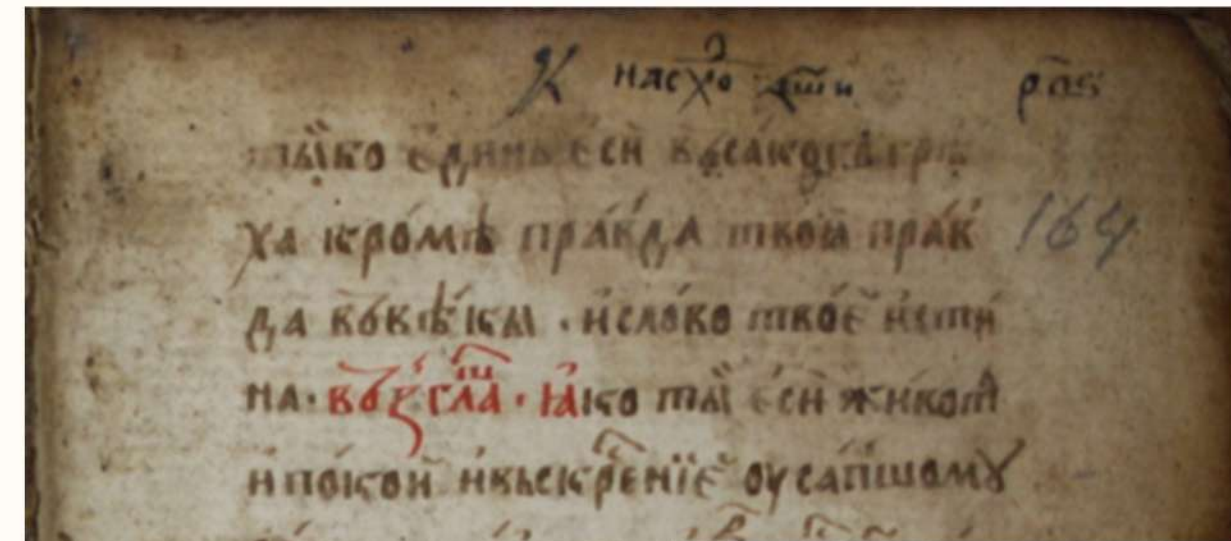
- Rukopisna zbirka
- Stara i rijetka zbirka

Godine 1965. formirane su i:

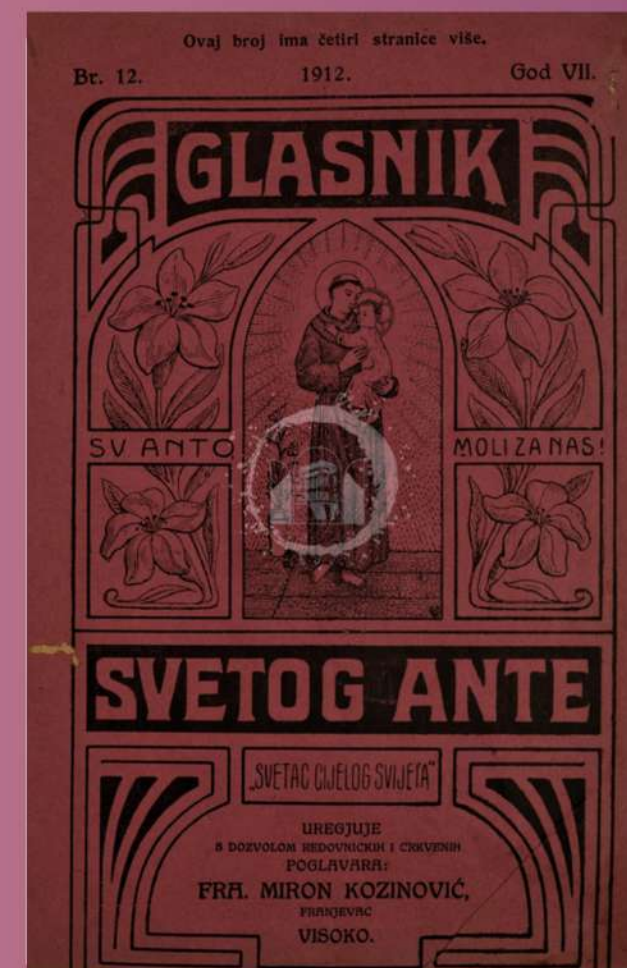
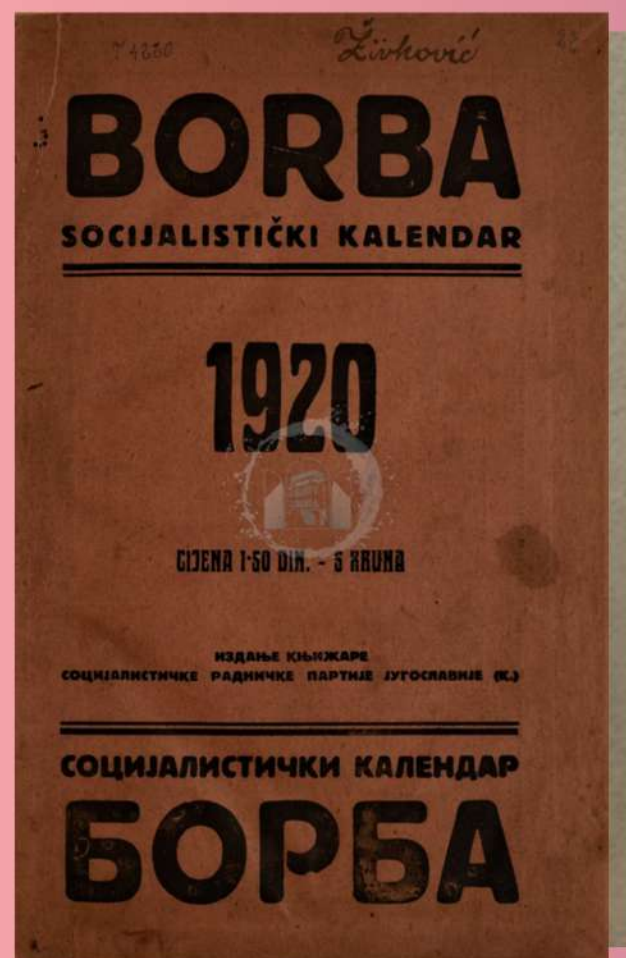
- Grafička zbirka
- Kartografska zbirka
- Muzička zbirka

STRUKTURA I SADRŽAJ ZBIRKI

- Vrste: Rukopisna zbirka, arhivska građa, stare i rijetke knjige, fotografije, razglednice, karte.
- Specifičnost: Rariteti sa drugih prostora, incunabule, prva štampana izdanja, kulturno-historijska baština.
- Jezici: arapski, turski, perzijski, latinski, grčki, bosančica, starocrkvena ćirilica.

FOND STARE PERIODIKE

STARE PERIODIKE FOND

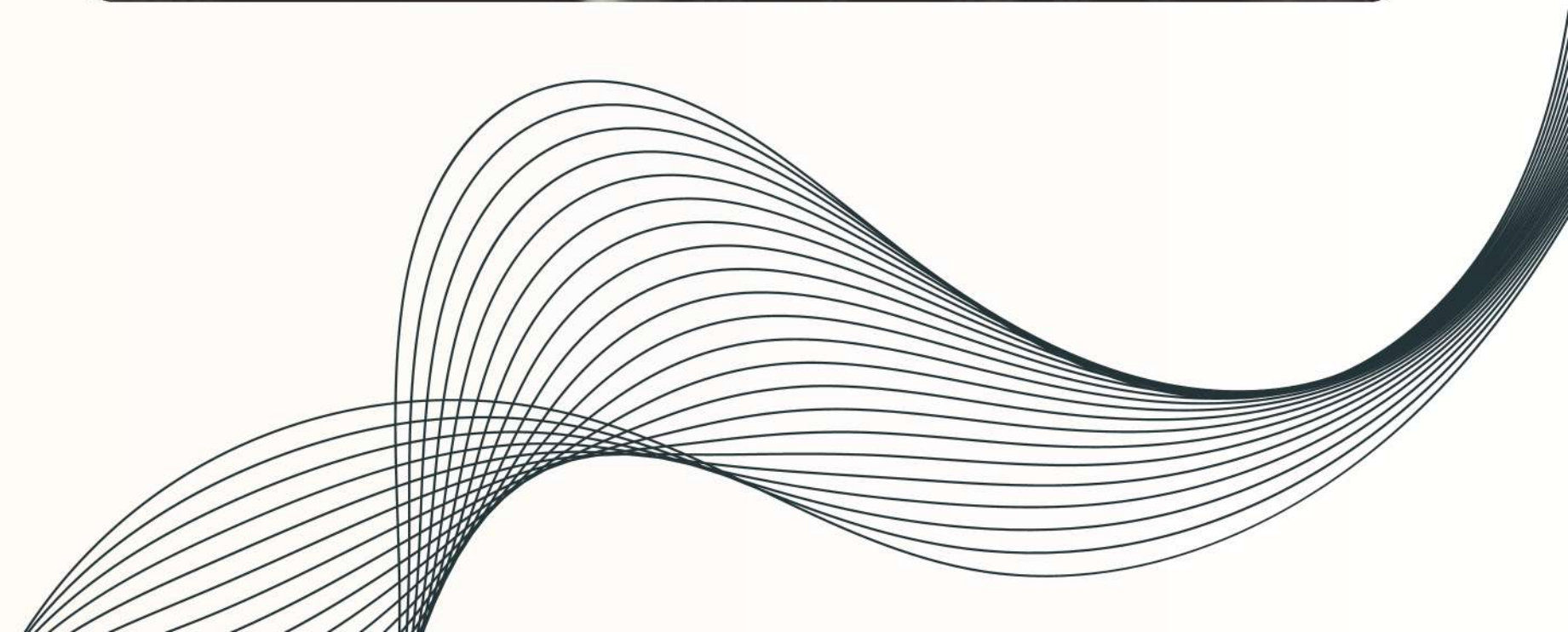
POS LJEDICE RATNIH DEŠAVANJA

- Požar tokom rata: Gubitak velikog broja građe
- Spašena građa: Obnova i digitalizacija
- Značaj zaštite i očuvanja specijalnih zbirki

IZAZOVI DIGITALIZACIJE

- Nedostatak opreme i sredstava: Kako se financijska sredstva i resursi smanjuju, a potražnja raste.
- Rizici od nestajanja građe: Građa koja još uvijek nije digitalizirana ostaje neprepoznata i nedostupna.
- Potrebna ulaganja i ulaganje u profesionalnu opremu

KLJUČNE INICIJATIVE DIGITALIZACIJE U NUBBIH

- 1997. - digitalizacija stare periodike – pohrana na CD-ovima
- 2001. - Centar za restauraciju i konzervaciju
- Workshop “To Film or to Scan” - Saradnja sa North Document Conservation Center USA
- 2005-2009. - Saradnja sa Gazi Husrevbegovom bibliotekom - Digitalizacija 840 orijentalna rukopisa
- 2011 - Izrada Katalog orijentalnih rukopisa

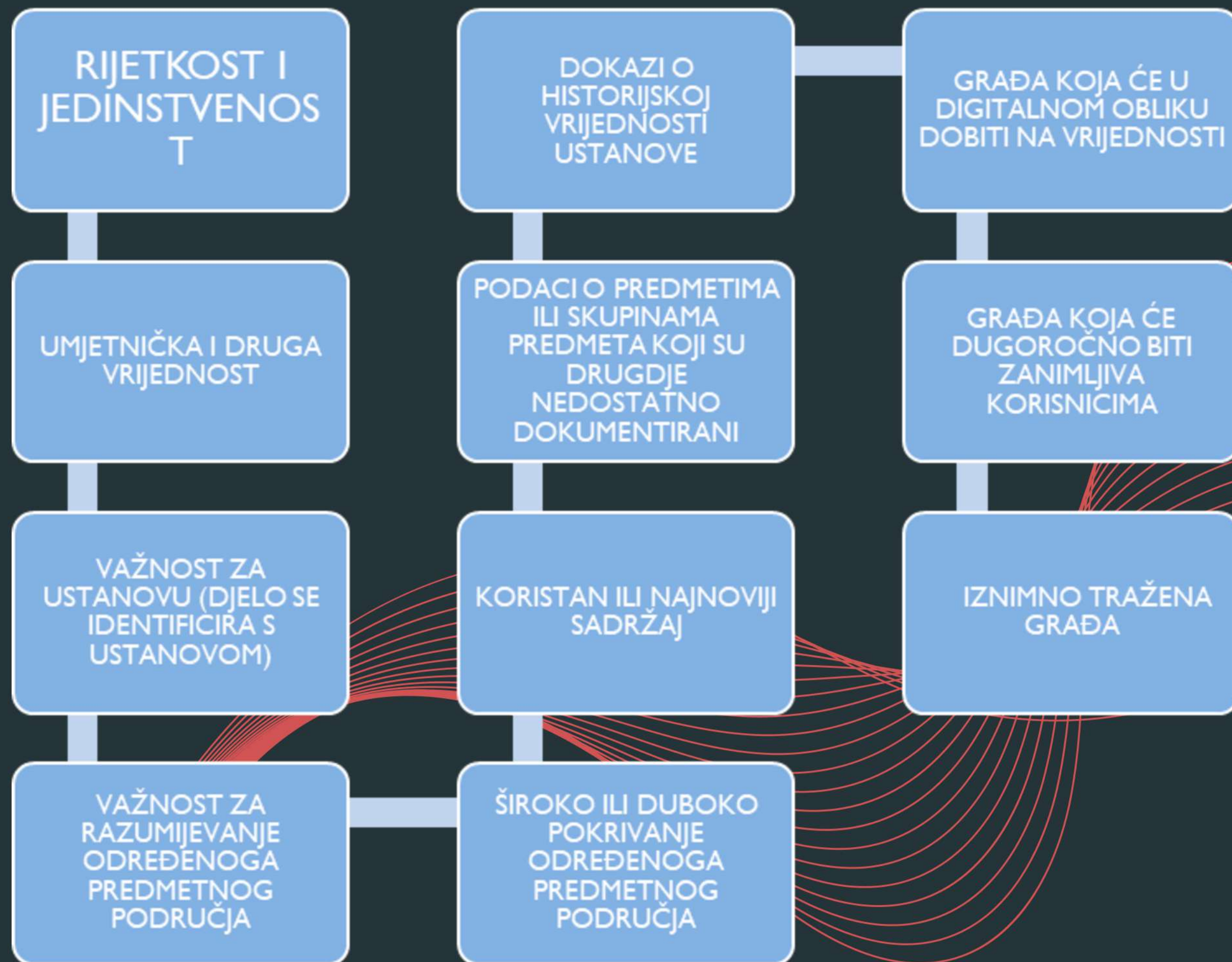
OPREMA ZA DIGITALIZACIJU

- 2014 - Fondacija za zaštitu historijskog naslijeđa, sa sjedištem u BiH, donirala je opremu za digitalizaciju građe NUBBiH, Historijskog muzeja BiH i novina Oslobođenje
- Oprema je postavljena u prostorijama Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH.
- Do kraja 2014 digitalizirano: Bosnicher Bote, Bosniche Post, Nada, Sarajevski list i Bosanska vila - građa pohranjena na lokalnom serveru

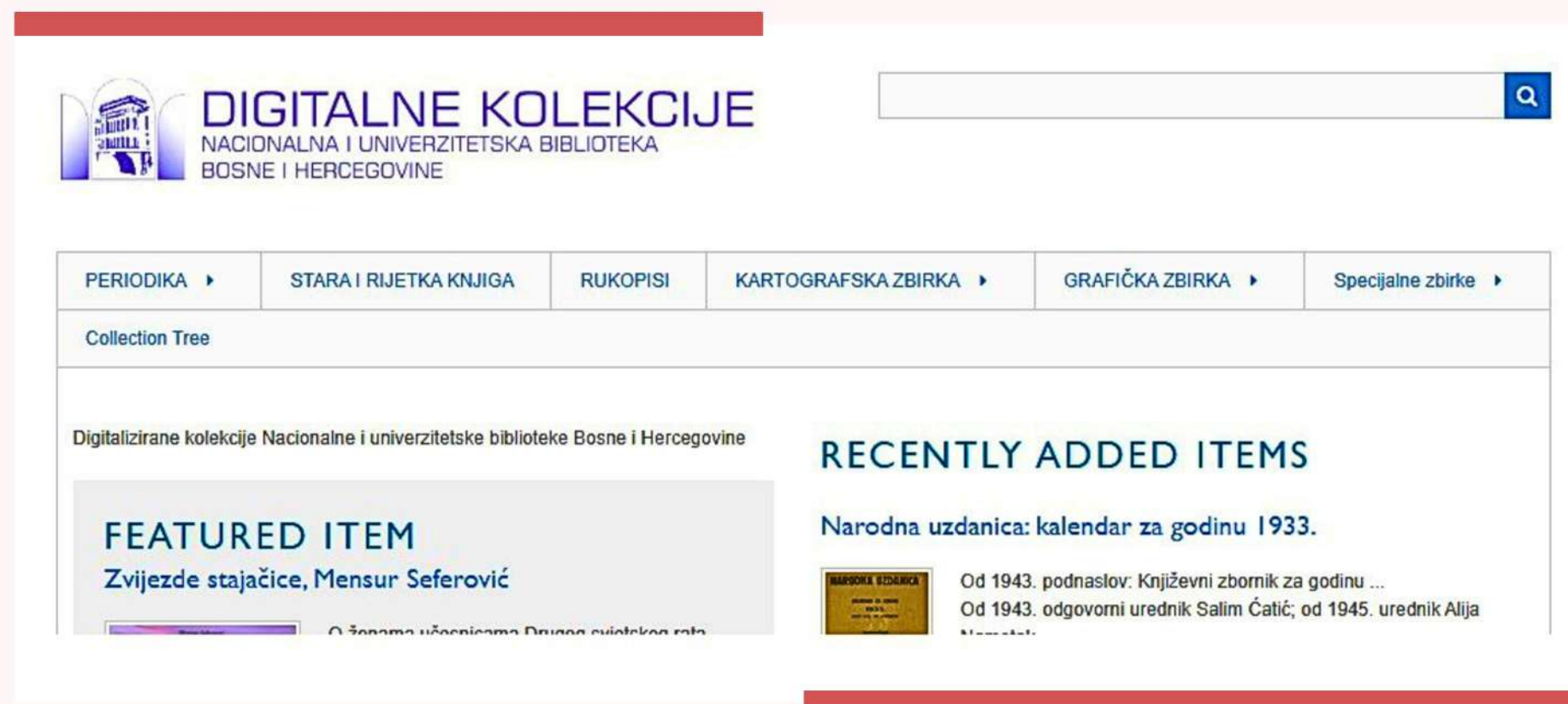
KRITERIJ VRJEDOVANJA

- Fokus na očuvanju i dostupnosti.
- Zaštita intelektualnog vlasništva i autorskih prava
- Povijesna, kulturna i naučna važnost.
- Osiguranje trajnosti i očuvanja materijala.
- Namijenjena širokoj javnosti, istraživačima i obrazovnim ustanovama.

DIGITALNE KOLEKCIJE NUBBIH

- 2018. - Web platforma Digitalne kolekcije NUBBiH (<http://kolekcije.nub.ba/>)
- Vrste građe na platformi: Stare knjige, rukopisi, periodika, grafike, karte.
- Metapodatci iz COBISS sistema: Online bibliografski podaci za jednostavniju pretragu.
- Platforma OMEKA

PRISTUP DIGITALNOJ ZBIRCI

Pristup digitalnoj zbirci omogućen je kada su digitalni objekti dostupni korisnicima:

- u fizičkom prostoru ustanove
- u virtualnom prostoru putem interneta

Pristup zbirci realizira se u skladu sa internim aktima NUBBiH.

Naš digitalni sadržaj je dostupan online na kolekcije.nub.ba.

MEĐUNARODNE **INICIJATIVE I** **SARADNJE**

NUBBIH U SVJETSKIM DIGITALNIM BIBLIOTEKAMA I PLATFORMAMA

WORLD DIGITAL LIBRARY (WDL - SVJETSKA DIGITALNA BIBLIOTEKA)

The screenshot shows the World Digital Library (WDL) search results page. The browser address bar displays the URL: <https://www.wdl.org/en/search/?institution=national-and-university-library-of-bosnia-and-herzegovina#view=list>. The page header includes the WDL logo, navigation links (Explore, Search, Options), and logos for the Library of Congress and the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

The search results are displayed in a list view. The active filter is "National and University Library of Bosnia and Herzegovina". There are 5 results in English. The results are:

- Bosnian Book of the Science of Conduct**
Bosnian Book of the Science of Conduct is a work that lists 54 religious duties that each believer must know about, believe in, and fulfill, followed by advice on what a religious person should and should not do. Published in 1831, the handbook is by the Bosnian author and poet 'Abdulwahāb b.' Abdulwahāb Žepčewī, also known as Ilhami or Ilhamija. Born in Žepče in 1773 (AH 1187), Ilhami was executed in Travnik in 1821 by order of Dželaludin-paša, the Ottoman pasha of Bosnia in 1820–21. In his poetry, Ilhami ...
Contributed by [National and University Library of Bosnia and Herzegovina](#)
- Alphabet Book for Primary Schools in the Bosnian Vilayet**
The first printing house in Bosnia and Herzegovina was founded in 1519 by Božidar Goraždanin, in the city of Goražde, in eastern Bosnia. Two years later, in 1521, the establishment closed and was moved to Romania. Subsequently, a small number of books written in Bosnia and Herzegovina were sent outside the country to be printed, in Venice, Vienna, Rome, and elsewhere, but books were not produced in the country. In the second half of the 19th century, there was a revival of interest in printing and publishing in Bosnia and ...
Contributed by [National and University Library of Bosnia and Herzegovina](#)
- Bosnian Grammar for High Schools. Parts 1 and 2, Study of Voice and Form**

The footer of the page includes links to Home, About, Help, Contact, Legal, API, Statistics, Donate, Financial Contributors, and For Partners. There is also a social media link to Follow @WDLorg.

NUBBIH U SVJETSKIM DIGITALNIM BIBLIOTEKAMA I PLATFORMAMA

TREASURES FROM THE NATIONAL LIBRARIES OF EUROPE (BLAGO IZ NACIONALNIH BIBLIOTEKA EVROPE)

Not secure | www.theeuropeanlibrary.org/tel4/record/1000093325378?query=bosnia+and+herzegovina&provider-id=P01592&collection-id=a0062

About Membership For Current Partners Log in English (en)

The European Library
Connecting knowledge

bosnia+and+herzegovina **GO** Advanced search

HOME DISCOVER ACCESS OUR DATA

Home → Search for "bosnia+and+herzegovina" → Item Details

LOCATION OF CONTRIBUTOR

Il Regno della Bossina, diuso nelle sue Prunicie principali...

<I>IL REGNO DELLA BOSSINA, DIUSO NELLE SUE PRUNICIE PRINCIPALI...</I>

Harvard-Style Citation
Cantelli, Giacomo Di Vignola, n.d. Il Regno della Bossina, diuso nelle sue Prunicie principali.... (s.l.): (s.n.)

Services
[Access Online](#)
[Access Online](#)
[Similar in CORE](#)
[Add to Mendeley](#)
[Add to ZOTERO](#)

Description
This is a first geographic map where Bosnia and Herzegovina is represented as a single country. Until 17th century Bosnia and Herzegovina was shown as a part of larger region. The map is distinguished achievement of Italian cartographer. On this map we can see the political-administrative division with all physical-geographical features. For the first time the names of mountains, fields, rivers and places can be recognized. Relief follows the realistic directions of mountains, fields, etc. However, some rivers are wrongly inscribed which is understandable for the time when the map was made.
[Translate to English](#)
Rome

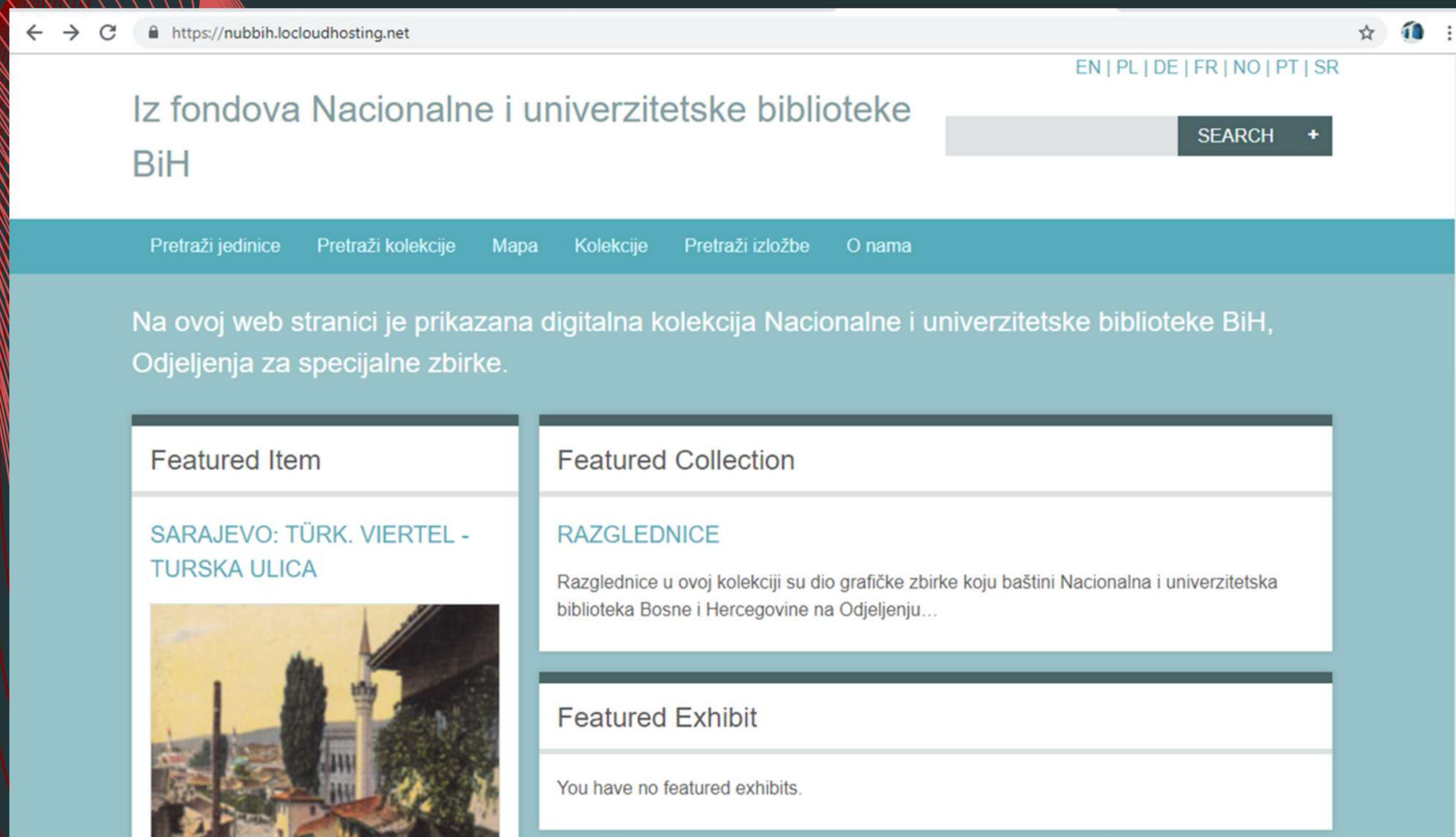
Creator
Cantelli, Giacomo Di Vignola

Publication
1689

Source
Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine

Resource type
Still image

PROJEKT LOCLOUD

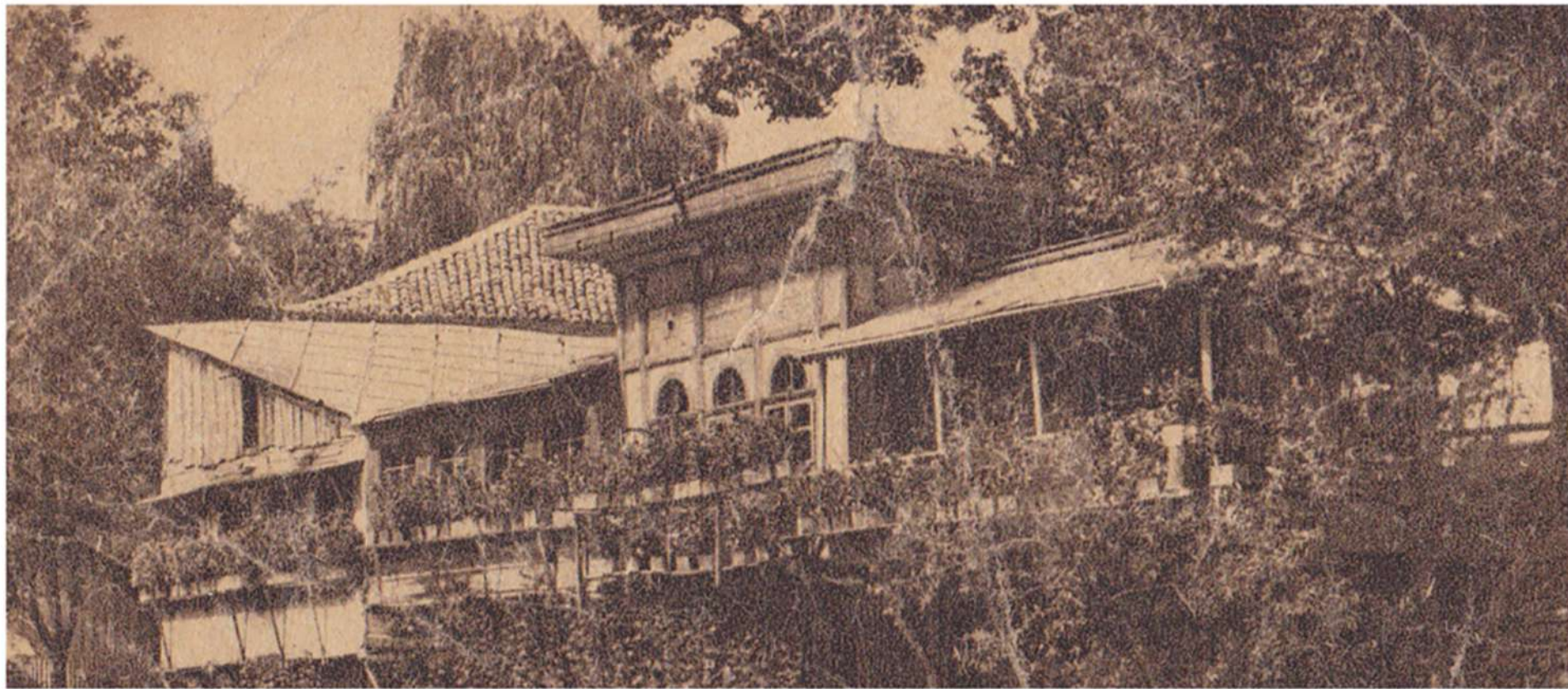
COLLECTIONS OF SOUTH AND EASTERN EUROPE IN EUROPEANA CSEEE

← → ↻ https://www.europeana.eu/portal/en/exhibitions/picture-this-vintage-postcards-of-southeastern-europe/bosnia-and-herzegovina#ve-anchor-intro_11519-js ☆ ⓘ ⋮

 europeana
collections

Collections ▾ Explore ▾ Picture this! Vintage postcards of Southeastern Europe ▾ Blog ▾

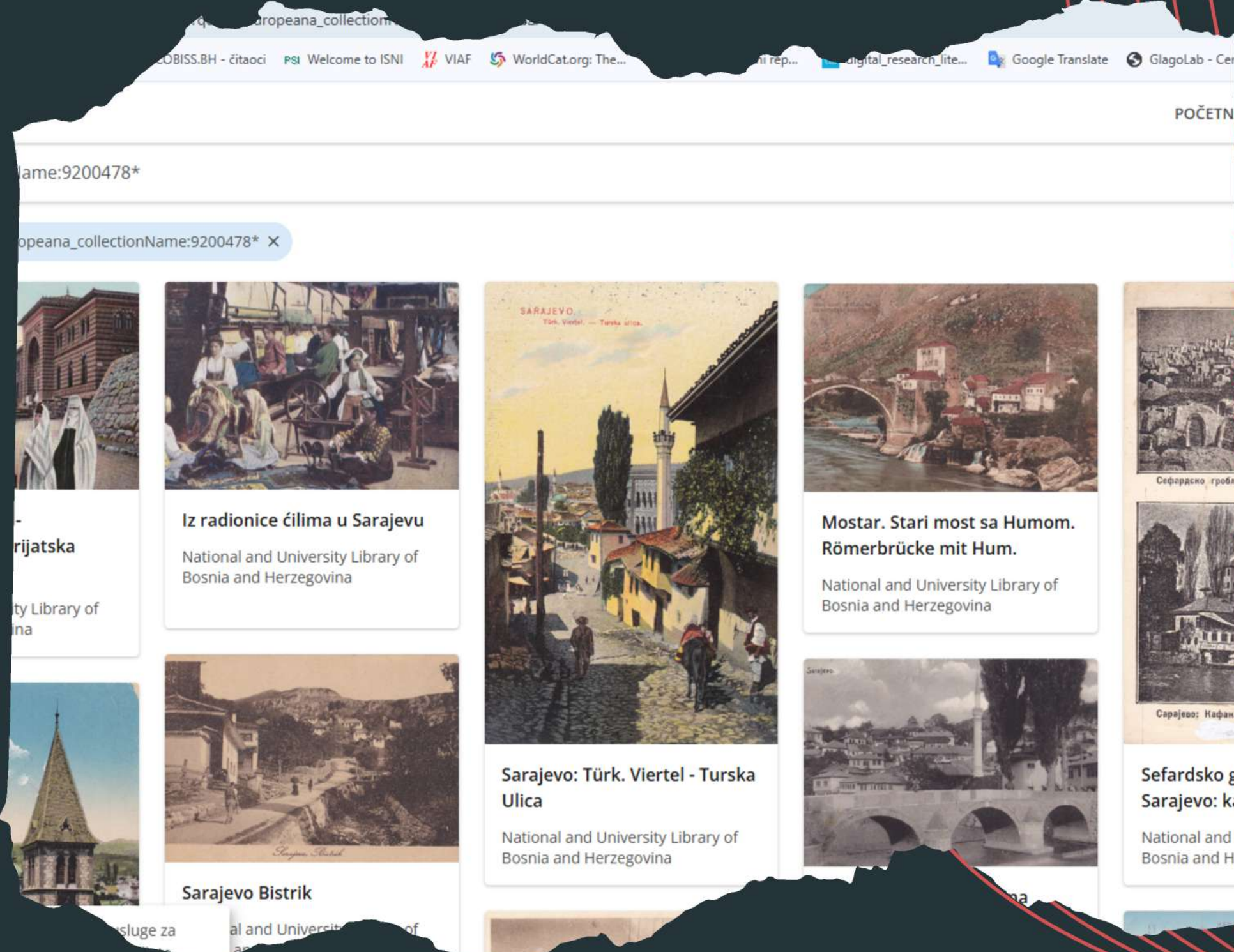
OUR SITES

The country is mostly mountainous with breathtaking scenery and well preserved nature. Its most interesting landmarks are the blue rivers, canyons, waterfalls, and bridges.

Postcards from Bosnia and Herzegovina date from the 19th and early 20th century.

Kako bi se obilježio kraj projekta u okviru CSEEE projekta kreirana je virtualna izložba

PROJEKT DARIAH

Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region

Novoj u osvit

Naslov	Novoj u osvit
Autor	Kranjčević, Silvija Strahimir (1865-02-17—1908-10-29)
Bibliografska razina	Analitika
Jezik	Hrvatski
Tip građe	tekst
Vrsta građe	pjesma
Izvor zapisa	Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine
Napomena	COBISS.BH-ID 25309446 • Stihovi Silvija Strahimira Kranjčevića ; slika W. Lea Armdta • Pjesma objavljena u god. 2, br. 1 (1. januara 1896), str. 1
Dio od	Nada : pouci, zabavi i umjetnosti. 1896

Similar records – Autor **Kranjčević, Silvija Strahimir (1865-02-17—1908-10-29)**

Cime se ljudi tiele ...

Cime se ljudi tiele ... (L...

Nioovomu veličanstvu ...

Prolaznost

San ili java?

Show more records →

https://elegantpeople.eu/?pr=iiif.v.a&id=10495

Aplikacije

Novoj u osvit

1: Page 1

Novoj u osvit

Metadata

Naslov
Novoj u osvit

Autor
Kranjčević, Silvija Strahimir (1865-02-17—1908-10-29)

Bibliografska razina
Analitika

Jezik
Hrvatski

Tip građe
tekst

Vrsta građe
pjesma

Izvor zapisa
Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine

Napomena
COBISS.BH-ID 25309446
Stihovi Silvija Strahimira Kranjčevića ; slika W. Lea Armdta
Pjesma objavljena u god. 2, br. 1 (1. januara 1896), str. 1

PROMOCIJA

- Online pristup objavljenim istraživanjima i grafi iz kolekcija
- Povezivanje digitalne infrastrukture s istraživačima i kulturnim radnicima

IZAZOVI I MOGUĆNOSTI

- Nastaviti s digitalizacijom specijalnih kolekcija
- Omogućiti lakši pristup istraživačima i javnosti.
- Podržati održivu saradnju između relevantnih institucija u regionu.
- Kontinuirani razvoj infrastrukture i prikupljanje sredstava za procesa digitalizacije.

PREPORUKE ZA DIGITALIZACIJU

Integracija u budžet: Digitalizaciju tretirati kao redovnu aktivnost, ne kao zaseban projekt.

Podrška finansijera: Poticati finansijere za podršku digitalizaciji.

ZAKLJUČAK

- Vidljivost na internetu: Budite prisutni na različiti platformama
- Integracija i pretraživost: Građu integrirati u mrežu i učiniti je pretraživom.
- Prioriteti: Počnite s najtraženijom građom, procijenite što treba dalje digitalizirati.
- Očuvanje originala: Uz digitalizaciju, uvijek čuvajte originale.

An abstract graphic on the left side of the image, composed of numerous thin, red, curved lines that overlap and create a sense of depth and movement, resembling a stylized wave or a complex, flowing pattern.

**HVALA NA
PAŽNJI!**